

neg 7677

AUÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI AVUI. DISSABTE, 15 DE MAI DE 1999

Eth conselhèr de Governacion inaugure eth nau parc de pompièrs de Bossòst

UAB
GEDOC
DIPÒSIT
E. S. S. S.

Es installacions, damb un pressupòst de 65 milions de pessetes, an estat finançades pera Generalitat e eth Conselh Generau

III Eth conselhèr de Governacion, Xavier Pomés, se desplaçauè dissabte tà Bossòst tà assistir ar acte d'inauguracion des naues insta-

llacions deth parc de pompièrs. Ena sua arribada as dependéncies Pomés, acompanyat peth sindic d'Aran, Carlos Barrera, atau coma pes

autoritats locals, siguec rebut pes pompièrs aranesi. Es naues installacions, qu'an auut un còst de seishanta cinc milions de pessetes, an

estat finançades pera Generalitat damb seishanta milions de pessetes e Conselh Generau damb es cinc milions restants.

Ua iniciatiua privada dotarà a Les d'un centre termal

IV Er empresari Walter Ankli presentèc dimars dauant es vesins de Les, eth projècte entà bastir damb capitau privat un centre termal en aguesta localitat deth Baish Aran.

Ankli, que gran part deth sòn temps residís en Les, informèc as vesins qu'es òbres pòrien començar entre es mesi de junhsèga e agost, tot depenent de se dispòse des permisi de besonh.

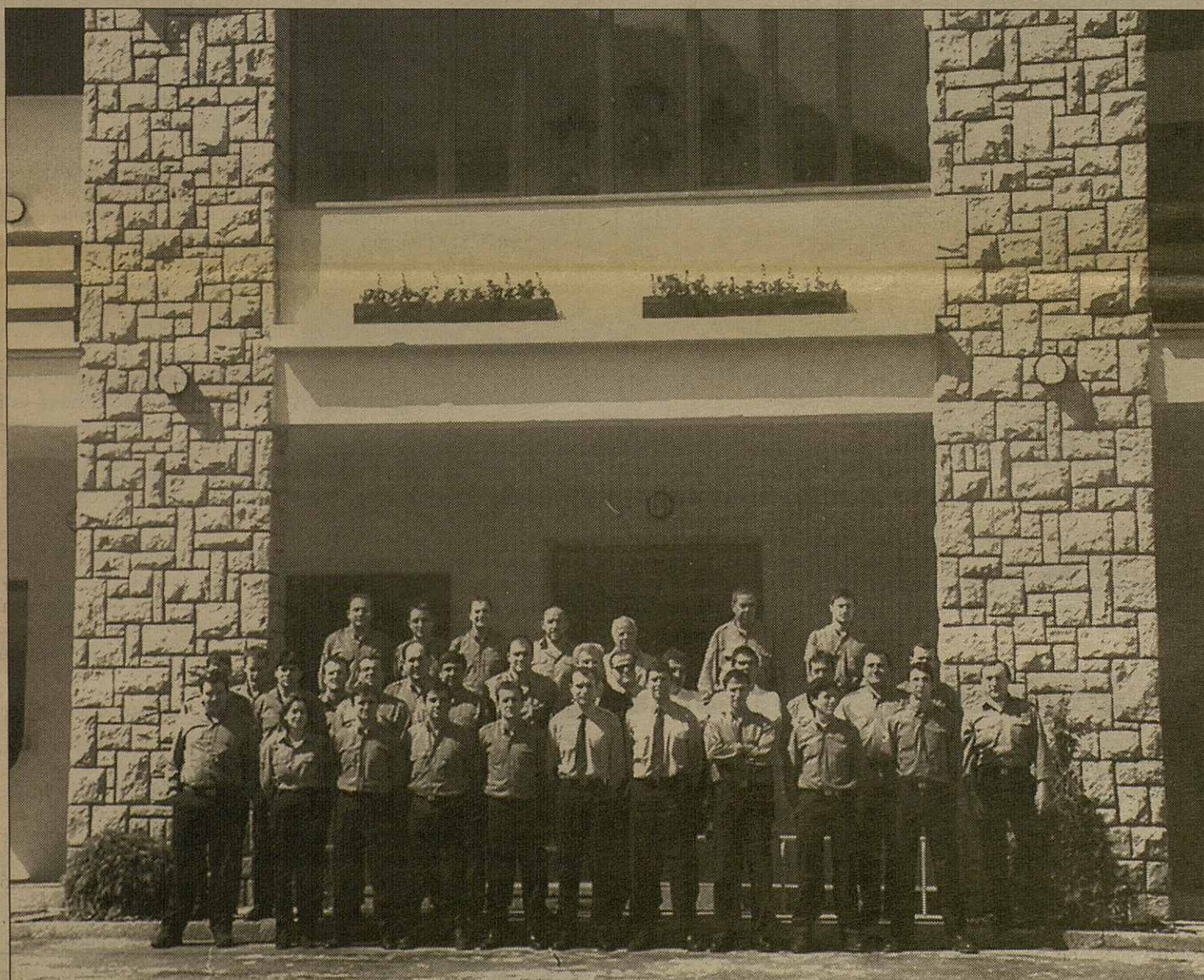
Eth futur centre termal de Les, que se vò bastir en un terren de 1700 mètres quarrats plaçat entre er aucider e eth cementèri, aurà ua capacitat entà dues centes personas. Era inversion prevista per empresari en ua prumèra fasa, serà de dus cents milions de pessetes.

MIRALHEM-MOS

VIII Era istòria que la hèm nosati cada dia, atau coma l'an hèta es nòsti pair-sénhers. Mès aguesta ei ua istòria ara quau non i èm acostumats pr'amor qu'enes libres sonque i gessen nòms de personatges qu'auem estudiats o dates qu'auem de memorisar.

Damb aquest apartat, cada dissabte, sajam de hèr un shinhau de istòria. Eth nòm deth protagonista ei relatiu, pr'amor que poderie èster eth nòm de quaussevolha auta persona deth sòn temps. Çò que demore son es hèts e ua forma de viuer encastrada en un temps qu'es nòsti vielhs -tostemps suenhosament- opinen que vau mès qu'aguesti non tornen.

Aué, Vicenta Moga, en tot curiosejar, mos aprèsse ara sua joenessa e ara vida des pòbles d'Escunhau e Casarilh.

Es pompièrs dauant des naues installacions inaugurades en Bossòst

AUÉ, DARRÈR DIA

AJUDEM ETH PÒBLE DE KOSÒVO

CAMPANHA D'ARREMASSADA DE MATERIAU D'URGÈNCIA ENTÀS REFUGIATS KOSOVARS

VIELHA

C/ Sarrulèra, 12 (baishi) ath cant dera oficina de torisme. Botigues de comestibles, supermercats junhuts ara campanha. Deth 21 d'abriu enquiath 15 de mai.

TORISME VAL D'ARAN

"Torisme Val d'Aran" cercarà potenciar eth torisme enes sasons de primavera e tardor

Era desestacionalisacion ei un des principaus objectius deth nau plan d'accions presentat per ent de promocion toristica

Redaccion
VIELHA

Er ent de promocion toristica "Torisme Val d'Aran" daue a conèisher aguesta setmana, eth sòn plan d'accions de marketing e comercialisacion mercat entà enguan.

Laguens des objectius e estratègies generaus presentades subergés er apartat que hè referència ara desestacionalisacion. Torisme Val d'Aran cercarà alternatiues tà potenciar es sasons der an, primavera e tardor, enes quaus eth torisme ei més escàs.

Es accions de promocion dera Val d'Aran passen tanben pera promocion e comercialisacion en hèires (de forma dirècta e indirècta), workshops o taules de contractacion e famtrips o viatges de familiarisacion en qué se convidaràn a operadors, agents toristics, institucions, eca, tà que venguen a conèisher eth producte toristic de prumèra man.

Laguens dera presentacion deth plan d'accions tanben se dèc a conèisher era concrecion deth plan de mejans, damb espacis concertats, enes quaus

s'anonciarà era Val d'Aran.

Es nauis productes toristics coma poden èster eth BTT, eth senderisme o era pesca tanben s'an previst entà ampliar era

aufèrta as visitaires.

En aguest plan d'accions, que s'anarà metent progressivament en marcha pendent toti es mesi der an, tanben se i

especifica un apartat de publicacions promocionaus damb huelhetons, guides de servicis e demès. Entre es més nauedoses cau destacar era

edicion d'ua guida deth GR 211, era naua guida de servicis e es huelhetons de BTT e senderisme. Tanben ua sòrta d'opuscles relacionats damb es activitats de natura, de pesca e d'esquí e nhèu, de flòra o ua publicacion sus era rota de mines entre d'auri.

Laguens d'aguestes publicacions promocionaus cau nomenar tanben era revista dera Val d'Aran qu'ei previst que se publique en mes de seteme, tanben era edicion de quate pòsters damb diferents paisatges e sasons e ua plana WEB sus Aran qu'apareisherà en Internet.

Ath delà d'aguestes accions enguan tanben se'n haràn ues autes coneishudes coma de suport ath plan. Aguest ei eth cas dera presència de Torisme Val d'Aran en Rally de Catalunya d'Alta Muntanya damb era finalitat de promocionar es sendèrs dera Val d'Aran. Torisme Val d'Aran tanben s'encuejarà dera organizacion des tardes de gresca e ua naua edicion deth romanicomuscau, ath delà de colaborar en activitats coma era Volta Ciclista a Espanha.

Era guida de sendèrs ei ua des publicacions nauedoses d'enguan

Eth conselhèr Batalla non se presentarà entàs pròplèus eleccions

Redaccion
VIELHA

Eth conselhèr de Torisme deth Conselh Generau d'Aran, Joan Batalla, anonciaue dijaus en ròda de premsa que non se presentarà ena lista peth terçon de Quate Lòcs entàs pròplèus eleccions ath govèrn aranés que se celebraràn eth 13 de junh.

Es rasons que l'an amiat a préner aguesta decision, tot e que des de Convergència Democratica Aranesa, se

compdaue damb eth entà anar coma numerò dus deth partit per aguest terçon deth Baish Aran, ei perque non siguec enquiath dimenge, un dia abantes deth tancament des listes que se li anonciaue qu'anarie coma segon per Quate Lòcs, en compdes de numerò un atau coma anèc ena passada legislatura.

Segontes Batalla: "eth madeish deluns se me dèc a conèisher era existència d'un pacte en Quate Lòcs que contemple qu'eth numerò un d'a-

quest terçon a d'èster aucupat ua legislatura per un politic de Bossòst e un auta per un de Les".

Batalla higeç: "me trapi utilisat personaument peth hèt que non se m'age anonciat aguesta decision enquiath darrèr moment". Eth conselhèr de Torisme arregaic auer auut era possibilitat de poder portar a tèrme es sòns projèctes laguens dera conselheria qu'entèste e auec paraules de elògi en favor der actuau sindic, Carlos Barrera.

Joan Batalla a renonciat ara lista per Quate Lòcs

JAUME VILALTA
President
CRISTINA COLL HUIX
Directora general

VICENT SANCHIS
Director
LLUIS MARTÍNEZ
Subdirector
Redacció:
SILVIA PUÉRTOLAS

Producció tècnica:
JORDI PELÁEZ
Publicitat:
ALBERT BORRÀS

Centrala Tel.: 93-316 39 00 - Fax: 93-316 39 36
Publicitat Tel.: 93-316 39 23 - Fax: 93-316 39 25
Subscriptors Tel.: 93-316 39 44 - Fax: 93-316 39 15
Distribució Tel.: 93-316 39 16 - Fax: 93-316 39 15

Telèfons a la Vall d'Aran
Redacció . 609 50 92 02

DI: B20-249-1976
DIFUSIÓ CONTROLADA PER LOJD

Consell de Cent. 425 - 08009 Barcelona

Es installacions deth nau parc de pompièrs de Bossòst ja an entrat en funcionament

Eth conselher Pomés assistic dissabte ar acte d'inauguracion des cochères e edifici de servicis recentment bastits

Silvia Puértolas
BOSSÒST

Eth conselher de Governacion, Xavier Pomés, assistic dissabte ar acte d'inauguracion des naues installacions deth parc de pompièrs de Bossòst.

Pomés, que siguec acompanyat peth sindic d'Aran, Carlos Barrera, eth director generau de Pompièrs e Proteccion Civil, Joan Canalies, er alcalde de Bossòst Felipe Delseny atau coma d'ales autoritats locals e pompièrs d'Aran, arribèc en nau parc a compdar des dotze de media. Un viatge aqui comencèren es actes dera jornada inaugurau. Eth caperan de Bossòst benedic es installacions e tot seguit se descurbic ua placa commemoratiua d'aguest dia.

Eth conselher visitèc dempús era naua bastissa, tant es cochères coma er edifici de servicis que ven d'acabà-se. Era inauguracion concludic damb un aperitiu.

Pendent er acte, s'aprofitèc entà dar a conèisher as assistents eth nau casc qu'a finaues d'aguest mes de mai entrarà a formar part der equipament des pompièrs de tota Catalonha.

Ath long d'aguesta jorna-

da inaugurau deth parc de pompièrs de Bossòst, eth sòn cap, José Maria Cau valoraue coma plan positiu aguest cambi d'ubicacion des installacions-rebrebem qu'abantes eth parc ère plaçat enes baishi der edifici der antic consistòri de Bossòst. Cau, explicaue: "aguest nau equipament, damb un increment de superfícia e tanben de qualitat, permet ara ora melhorar per çò que tanh a aspèctes sustot de formacion tàs pompièrs ath delà de disposar d'un espaci de trabalh plan mès comòde".

Es nau parc de pompièrs, bastit ena antica casèrna deth Portilhon, a quedat donques compausat d'ua cochèra de 215 mètres quadrats damb dues gessudes, ua que da entara carretèra nacionau 230 e ua dusau tath Portilhon.

Ath delà compde damb un edifici en quau s'an abilitat dues plantes. Ena planta baisha se i an plaçat es vestiaris, duches, servicis e sala de contròtle, dus despachi e administracion, en tot qu'ena prumèra planta s'a condicionat un minjador, sala d'estar, sala de formacion e conferències, vestiaris, lavabos, bar e codina.

Eth còst totau d'aguesta

Es pompièrs receberen Xavier Pomés enes naues installacions de Bossòst

obra, qu'a estat executada en dues fases, a estat de seishanta cinc milions de pessetes. Era Generalitat a finançat seishanta milions deth presupòst, des quaus vint-e-cinc an estat gestionats per Ajuntament de Bossòst a trauers deth Plan Comarcau de Montanha, en tot qu'es cinc milions restants les a aportat eth Conselh Generau.

Supòrt uman e tecnic

Eth supòrt uman damb eth que compde actuaument eth parc de Bossòst ei d'un totau de vint-e-quate pompièrs voluntaris. En quan a parc mobil, en aguesti moments dispòse de cinc veïculs; ua ambulància, un veïcul tà huecs damb ua capacitat tà 500 litres d'aigüa, un aute de sauvament, un 4x4 e un torisme.

Aguesta flòta de veïculs se

Eth sindic e autoritats de Bossòst en tot saludar eth conselher

poirie veir incrementada entath pròplèu mes de junh, segontes auançaue eth cap deth parc de pompièrs de

Bossòst, José Maria Cau, damb un camion damb ua capacitat tà tres mil litres d'aigüa.

Pomés, Barrera e Delseny visitant es cochères

LINEA NOCTURNA D'AUTOBUSI - TRANSPÒRT INTÈRN

TOTI ES DIUENDRES E DISSABTES

*GESSUDA:

- Tàs 23.30 ores de Les damb arturada en toti es pòbles.
- Tàs 24.15 ores de Tredòs enquia Vielha damb arturada en toti es pòbles.

*TORNADA:

- Tàs 4.00 ores dera maitinada Vielha - Tredòs.
- Tàs 4.30 ores dera matinada Tredòs - Vielha - Les (damb arturada en toti es pòbles)

Un empresari presente en Les eth projècte des futurs banhs termaus

Es òbres de bastiment des installacions, a demora des permisi, pòrien començar en mes de juriòl

Redaccion
VIELHA

Er empresari Walter Ankli presentaue dimars en Les, pòble en quau passe bona part deth sòn temps, eth projècte de çò que seràn es installacions des nauis banhs termaus plaçadi en aguest pòble deth Baish Aran.

Ankli, que daue a conéisher aguest projècte dauant des vesins deth pòble en ua des sales der ajuntament, en tot tractà-se d'ua iniciatiua totament privada, explicaue qu'es banhs termaus se plaçaràn en uns terrenes de mil sèt cents mètres quarrats que se trape ena zòna dera Lana, entre eth cementèri e aucider comarcau. Es naues installacions pòrien començar a basti-se, segontes er empresari, entre es pròpèus mesi de junhsèga e agost, un viatge se compde damb toti es permisi de besonh entà d'les inici.

Enes plans, que mostrèc as assistents ara amassada entà que podèssen conéisher de mèns pròp era distribucion des naues tèrmes, se i preven, coma equipaments, dus jacuzis, dues saunes, dus banhs turcs, ua piscina-meitat interiora e meitat exteriora, ua auta gelada, ua zòna de repòs e cabines personalizadas, entre d'autoi servicis.

Totun, aguesta vierie a èster

ua primèra fasa de construcion valorada en apuprètz dus cents milions de pessetes, ues installacions que se pòrien ampliar en un futur s'era demana atau ac requerís.

Era aigua que provedirà

aguesti banhs termaus ei captada d'ua gessuda plaçada en terren municipau, ena zòna dera Caleta. Des d'aquíu serà portada enquiar endret en quau se bastirà eth centre, un traçat separat per uns cinc

cents mètres.

Emilio Medan, alcalde de Les, explicaue qu'er ajuntament balharà supòrt ad aguesta iniciatiua, tot e èster privada, pr'amor que suposarà un ben entara economia deth

Baish Aran. Cau d'èder qu'eth consistòri i pren part en tot deishar hèr era captacion d'aigua, que se trape en terren public, ajudar ara portada d'aigua ath delà de subvencionar era licència des òbres.

Un viatge entren en foncionament es tèrmes, ei previst qu'aucupen en un primèr moment a uns cinc treballadors, tot e qu'aguesta chifra se pòirie veir incrementada en foncion deth volum de clientèla.

Era capacitat des banhs termaus de Les serà entà ues dues centes personas. Ena presentacion d'aguest nau projècte, Ankli explicaue qu'er edifici termau se daurirà ath public en dus torns, un de maitin e un aute de tarde. Es oraris de dubertura seràn des 11 a 14 ores e de 17 a 20 ores.

Ena amassada ja se parlèc tanben de çò que costarà poder hèr us des installacions. Es prètzi anaràn d'entres dues mil e dues mil cinc centes pessetes.

Cau d'èder que Walter Ankli tanben estúdie era possibilitat d'aufrir un tractament economic especiau ara gent grana d'Aran, tot e qu'ena amassada non se determinaue enquia quin punt.

A demora donques des permisi de besonh entà començar es òbres, eth nau edifici tà banhs termaus de Les se pòirie mèter en foncionament cap ath mes de junh der an que ven.

Per çò que tanh ara promocion deth centre termau, segontes explicaue er empresari, es naues installacions se sajaràn de promocionar per miei d'uns paquets a on s'includisquen es otèls, sustot deth Baish Aran, amassa damb aguesti servicis parallèls. Er empresari higeç: "Atau se pòiran promocionar es installacions e ara ora captar mèns torisme".

Es tèrmes se plaçaràn en uns terrenes entre er aucider e eth cementèri

SILVIA PUÉRTOLAS

telefons d'interès generau

973 64 18 01	Consell Generau d'Aran	Çò de Saforcada	(25530 Vielha)	973 64 57 26	Infor. torisme Salardú	Balmes, 2	(25598 Salardú)
				973 64 16 12	Infor. torisme Arties	Pl. Urtau, 26	(25599 Arties)
				973 64 01 10	Infor. torisme Vielha	Sarrulera, 5	(25530 Vielha)
973 64 18 15	Musèu Val d'Aran	Major, 36	(25530 Vielha)	973 64 82 07	Infor. torisme Bossòst	Eduardo Aunós, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 18 15	Ecumusèu de Vilamòs	Major, s/n	(25551 Vilamòs)	973 64 73 03	Infor. torisme Les	Pl. der Ajuntament, s/n	(25540 Les)
973 64 18 15	Musèu S. Joan d'Arties	Ctra. Baquèira, s/n	(25599 Arties)	973 64 44 55	Infor. Baquèira Beret	Nucleu Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
973 64 25 69	Archiu Istoric Generau d'Aran	Major, s/n	(25537 Arròs)	973 64 09 79	Con. Iniciatives Toristiques	Avda. Castiero, 15	(25530 Vielha)
973 64 00 80	Pompièrs Val d'Aran	Ctra. Nacionau, 230	(25530 Vielha)	973 64 12 91	Parròquia de Salardú	Sant Andréu, 1	(25598 Salardú)
				973 64 00 21	Parròquia de Vielha	Pas d'Arrò, 8	(25530 Vielha)
				973 64 82 53	Parròquia de Bossòst	Major, 31	(25550 Bossòst)
				973 64 81 05	Parròquia de Les	Pl. dera Gleisa, s/n	(25540 Les)
973 64 00 04	Espitau Val d'Aran	Espitau, 5	(25530 Vielha)	973 64 01 95	Parada de taxis (Vielha)	Pl. Sant Antoni, s/n	(25530 Vielha)
973 64 82 29	Dispensari medicau - Les	Pl. dera Gleisa, s/n	(25540 Les)	932 65 6592	Coches de linha		
973 64 82 11	Dispensari medicau - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)	906 33 00 03	Informacion meteorologica		
				900 12 35 05	Informacion carretèras		
973 64 44 62	Farmàcia Palà - Baquèira	Edif. Campallas, s/	(25598 Baquèira)		Deportur	Sant Ròc	(25550 Bossòst)
973 64 43 46	Farmàcia Palà - Arties	Ctra. deth Pòrt, s/n	(25599 Arties)	973 64 72 32	Camins des Pirinèus	Pas d'Arrò Baishi, s/n	(25530 Vielha)
973 64 23 46	Farmàcia Català - Vielha	Avda. Pas D'Arrò, s/n	(25530 Vielha)	973 64 24 44	Escòla d'Equitacion	Ctra. França, s/n	(25530 Vielha)
973 64 25 85	Farmàcia Palà - Vielha	Sentin, 1	(25530 Vielha)	973 64 08 88	Palai de Gòu	Eth Solan, s/n	(25530 Vielha)
973 64 20 39	Farmàcia Moralejo - Bòrdes	Antecada, s/n	(25551 Es Bòrdes)	973 64 28 64	Complexè esportiu Bossòst	Era Lana, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 82 19	Farmàcia Almansa - Bossòst	Eduardo Aunós, s/n	(25550 Bossòst)	973 64 81 57			
973 64 72 44	Farmàcia Almansa - Les	Querimònia, 3	(25540 Les)				
973 64 20 44	Mòssos d'esquadra	Edif. Tressens baish	(25539 Betren)		Gasolinèra - Vielha	Ctra. deth Tunel, s/n	(25530 Vielha)
973 64 80 14	Comissaria - Les	Ctra. de França, s/n	(25540 Les)	973 64 20 88	Gasolinèra - Era Bordeta	Ctra. N-230, s/n	(25551 Era Bordeta)
973 64 52 77	Guàrdia Civil - Baquèira	Parcatge Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)	973 64 72 91	Gasolinèra - Pontaut	Ctra. N-230, s/n	(25549 Pontaut)
973 64 00 05	Guàrdia Civil - Vielha	Montcorbison, s/n	(25530 Vielha)	973 64 71 00			
973 64 81 77	Guàrdia Civil - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)				
973 64 72 29	Trafic - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)				
973 64 01 75	Casèrna militar - Vielha	Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)				

Es Jornades Universitàries Occitanocatalanes tornaràn, per dusau viatge, entà Salardú

Vint-e-dues organitzacions collaboraràn en aquesta edicion que se harà en junhsèga

Redaccion
VIELHA

Quan manquen lèu dus mesi entath mes de junhsèga ja s'an hèt publics es actes e còrsi qu'au cuparàn enguan es dusaus jornades occitanocatalanes que se celebraràn en Naut Aran a compdar deth dia 19 ath 23.

Jusèp Loís Sans, coordinador dera Oficina de Foment e Ensenhament der Aranés, s'encuedaue enguan de dar a conèisher es tres còrsi premanits entad aquesta edicion. Eth prumèr que se presentaue jos eth nòm de "Es lengües minorisades en Estudi, experiéncia enes dus costats deth Pirenèu" virarà ath torn des possibilitats diuèrses de promocion de lengües minorisades en ensenhament des disparièrs nivèus. Aguest serà coordinat pth professor dera Universitat de Lhèida, Jordi Suils e s'impartirà en estudi de Salardú damb un prèt d'inscripcion de dètz mil pessetes.

Laguens d'aguesti còrsi presentats se'n daue a conèisher un aute jos eth nòm "Configuracion deth miei naturau en Pirenèu centrau, geologia e geomorfologia". En aguest cors, coordinat peth geolèg Jordi Gavaldà, deth Conselh Generau d'Aran, se i contemplan ath delà de classes teòriques, damb un estudi que virarà ath torn dera introduccion ara geologia e estructura dera Val d'Aran, un trabalh de camp. Eth prèt d'inscripcion serà de quinze mil pessetes.

En programa d'aguestes jornades occitanocatalanes d'estiu tanben se i contemple un darrèr cors sus "Er espaci geografic e culturau des naues tèrres occitanes". Aci se sajarà d'illustrar es caracteristiques des espacis fisics, economics e culturaus des vals

Josèp Loís Sans, coordinador dera OFEA presentèc eth programa

occitanes d'Itàlia, en tot comparar e sostier afinitats e politiques territoriaus comunes damb es vals pirenenques basicament damb era Val

d'Aran. Era inscripcion ad aguest darrèr cors serà totaument gratuïta.

Ath marge d'aguesti tres còrsi contemplats en programa, laguens

d'aguestes jornades occitanocatalanes tanben s'an previst diuèrses conferéncias.

Er ensenhament der occitan e deth catalan en França, Er occitan en Aquitània: situacion e perspectiues, Literatura Aranésa, 20 ans de relacions occitanocatalanes, Accion e creacion artistica; un factor entath desenvolopament, Era Val d'Aran ena nauta edat mieja (S. VI ath XII). Origens deth het diferénciau o er Aranés: introduccion ath sòn estudi, son quauqui des tèmes des conferéncias qu'auràn lòc laguens d'aguestes jornades.

Cau díder qu'en programa d'enguan, tanben se detalhen diuèrses presentacions coma eth deth CD Rom tèxtes occitans, tanben un trabalh comparatiu des varietats dialectaus dera Val d'Aran e deth Canton de Sant Beat, era presentacion dera Universitat Catalana d'estiu de Prada de Conflent o era que virarà ath torn der "Eurocongrès 2000, des espacis occitans e catalans".

Totes aguestes presentacions anaràn complementades ath delà d'aute actes coma seminaris, visites e amassades. Aguest ei eth cas dera 1èra. Trobada de Servicis Lingüistics Occitans e catalans, tanben un seminari sus "Contenguts e didactica entara iniciacion ara lengua e cultura occitana" e ua amassada dera seccion Filologica der Institut d'Estudis Occitans e Institut d'estudis Catalans.

Es previsions mercades son qu'aguestes Jornades Occitanocatalanes d'Estiu, donguen acuelhuda a un volum de cent cinquanta persones. Eth nombre d'organitzacions que i prenen part son der orde de vint-e-dues.

Cau díder qu'a compdar d'ara ja demore dubèr eth periòde d'inscripcion as jornades que s'inauguraràn eth 19 de juriòl, en Ajuntament deth Naut Aran. En acte inaugurau s'a previst era preséncia deth conselhèr dera Presidència, Xavier Trias, eth sindic d'Aran, Carlos Barrera, eth president dera Comunitat Montana, Val Maira, Mariano Allocco, eth rector dera Universitat de Lhèida, Jaume Porta, eth delegat deth rector dera Universitat de Torin, Augusto Biancotti e er alcalde deth Naut Aran, Victor León.

Er acte inaugurau compdarà damb era actuacion deth grop de ròck occitan des Valades Occitanes "Lou Dal-fin".

• ESPÒRTS •

FÓTBOL

U.D. BOSSÒST

"Première Division Poule A" Liga Francesa

Demana dimenge, tàs 15 ores en camp deth Pointis

Pointis de Riv. - U. D. Bossòst

A.R. LES

"Promotion Poule A" Liga Francesa

A.R. Les 2 - Puymaurin 4

Demana dimenge, tàs 15 ores en camp deth FC95

FC95. - A. R. LES

F.C. VIELHA

"2e Division Poule B" Liga Francesa

Demana dimenge, tàs 15 ores en camp deth Vielha

F. C. Vielha - Labarthe de Riv.

ESCÒLA DE FÓTBOL

(Categoria mens 11) Liga Francesa

Era categoria de mens 11 descansarà aguesta dimenjada.

(-11)

(Categoria mens 13) Liga Francesa

Era categoria de mens 13 descansarà aguesta dimenjada.

(-13)

(Categoria mens 15) Copa Comminges

Esc. de Fútbol 0 - St. Gaudens 7
Era categoria de mens 15 descansarà aguesta dimenjada.

(-15)

(Categoria mens 17) Copa de Comminges

Esc. de Fútbol 6 - Salies-Mane 2
Era categoria de mens 17 descansarà aguesta dimenjada.

(-17)

brama

A Joaquim Arenas

Benvolut amic: Eth passat 4 de mai, eth Conselh Generau d'Aran signèc er acòrd damb eth Departament d'Ensenhament peth quau recep competéncias en ensenhament der aranés, en compliment dera Lei de Regim Especial dera Val d'Aran. Èm un petit país que tu coneishes ben, damb ua petita escòla qu'as coneishut des deth tòton començament ena responsabilitat de Cap deth SEDEC. Arribar ara transferéncia represente entath Departament e entath Conselh un acte de responsabilitat e de maduresa que dificilment trobaríem en d'auti païsi deth nòste entorn.

Auè en Pau i a un acte, segur que multitudinari, entà celebrar es 20 ans dera existéncia de Calandretes (escòles qu'apliquen un ensenhament der occitan e en occitan semblant ath que reciben es alumnes dera Val d'Aran); an estat 20 ans de luta d'ua minoria entà auer ensenhament ena lengua pròpia. Ara an fòrça dificultats economicas e infraestructurals pera manca de compliment des compromesi aqueirts peth govèrn francés. Es problèmas pòden obligar ath tancament de bèra ua. Calerie que les ajudèsem. Que n'ei de diferent, ath delà de Catalonha ! Aguest desemparament passe en estat que signèc eth passat dia 7 de mai era Carta des Lengües Minorisades deth Conselh d'Euròpa dempús d'ua longa reivindicacion. Demorem que tot càmbie.

Non cau desbrembar qu'ei era França deth prefecte Bonet (que en deishar era prefectura dera Catalonha Nòrd diguec: "S'era catalanitat m'a seduït, eth catalanisme m'a sublevat") que suposadament a posat accions criminaus damb era intencion de culpà-ne as nacionalistes còrsos. Coneishes ben era repercusion dera politica culturau francesa ena Catalonha Nòrd. E totun es grans diferéncias damb eth Sud, era Catalonha Nòrd ei fòrça privilegiada per estat francés en comparacion damb Occitània des deth punt de vista de reconeishement e promocion dera personalitat pròpia. Eth desemparament, eth desbrembe e era continua confusion qu'er estat francés realise en Occitània son terribles entara recuperacion identitària d'aguest territòri; possiblement eth mès desemparat de França.

Eth traspàs qu'eth Departament d'Ensenhament a hèt ath Conselh Generau d'Aran (solet bocin d'Occitània qu'a era lengua pròpia reconeishuda coma oficiu) de cèrtes questions relatives ar ensenhament a estat possible perque i a ua volentat de promòir era peculiaritat e perque ven precedit per un treball continu e coerent ena promocion der aranés, deth professorat dera Val d'Aran e deth Departament d'Ensenhament coma resultat deth quau, e entre d'auti resultats, es mainatges aranés aprenen era lectoescritura en aranés.

Eth tòton recent article ena Revista der Alguer sus er aranés apareish en aguest adequat moment. En des-taqui es aspèctes extrèts deth darrèr estudi elaborat peth SEDEC en quau matises qu'es families qu'emplèguen abituauments er aranés son sonque eth 25 % (e compares damb eth catalan en Catalonha a on son eth 36 %) enfront deth 45 % de castelhans e eth 18 % de catalans. Er an 85 un estudi promoïgut peth Departament de Cultura mercaue qu'er aranés ère emplegat enes cases en un 59 % . Er an 95 jo madeish hi un estudi que reflectie qu'er aranés s'emplegaue enes cases en un 35 % . Coma ves eth procès d'abandonament der emplec dera lengua pròpia enes families aranés ei extraordinàriament elevat; ath torn deth 2 % annau. Es motius son molti e calerà analisàles...Per contra er aranés ei fòrça mès estable ena administracion educatiua e a ua bona preséncia ena legislacion e reglamentacion e en Curriculum der ensenhament obligatòri (aprovat er an passat peth Conselh Generau). Aguesti numeròs son ua moratòria... Calerà qu'eth Conselh Generau ne sigue conscient, e calerà que, maugrat eth traspàs, eth compromés deth Departament d'Ensenhament i seguisque estant en ua actitud de suport constant. Veigui dificil intervien enes posicions lingüisticas familiars.

Era Val d'Aran ei un petit territò-

ri a on se produsissen ua sèrie d'efectes que dempús, se non cambiam es circumstàncias, se reproduiran en territòris mès grani. Çò que mos passe as aranés, damb eth temps vos passarà as catalans. Ei atau que podem aprené-ne e aplicar contencions que mos serviquen entà toti.

Er an 88 his un article que m'adreçaues molt amablement en quau hèges laudances dera situacion privilegiada des abitants dera Val d'Aran per "poder conèisher enquia quate lengües", e matisaus qu' "era base de tot aguest edifici lingüistic que pòden construsir es aranés, sonque pòt auer per èish vertebrador era lengua territoriau, era que servís entà un madeish e entàs auti dera madeisha collectivat, eth solet punt d'arringada clar e naturau entà arribar mès luenh en coneishement des parles e des cultures universaus". Encara ei atau. Per aguest motiu, entre d'auti, mos calerà esforçar, e ara mès que jamès calerà qu'es possibilitats institucionaus, es deth Departament d'Ensenhament e es deth Conselh Generau s'amassen entà seguir conservant es capacitats educatives dera potencialitat lingüistica aranés.

Tente fòrt Joaquim !

Jusèp Loís Sans Socasau
Institut d'Estudis Occitans - Aran
jsans1@pie.xtec.es

"Uelhada ath passat" eth nau libre publicat laguens dera colleccion Solei d'Autan

Redaccion
VIELHA

"Uelhada ath passat" ei eth títol deth libre, recentment publicat pera Deputacion de Lhèida a trauers der Institut d'Estudis Ilerdencs, der escrivan, Manuèl de Miguel Forcada.

En libre, damb ues cent quaranta huelhes, ère presentat dimèrcles en Betren peth sòn autor, un aranés qu'as sòn ueitanta cinc ans reflèxe de punh e letra ua part importanta des sues viuenças personaus pendet eth temps que demorèc ena Val d'Aran. Un document despartit per capítols e illustrat damb fotografies dera epòca.

Manuèl de Miguel, neishut en Les tot e qu'ua part importanta dera sua vida l'a viscut en Lhèida, explicaue ena presentacion deth libre escrit en aranés, laguens dera colleccion Solei d'Autan: "aguest preten èster un docu-

ment entà qu'es futures generacions coneishen coma viuèren es sòn pairs-sénhers".

Er autor de "Uelhada ath passat", siguec acompanhat en acte de presentacion per ua trentia de convidats. Ath sòn costat tanben i sigueren eth sindic d'Aran, Carlos Barrera, eth director dera Fondacion Publica der Institut d'Estudis Ilerdencs, Josep Borrell e eth coordinador dera Oficina de Foment e Ensenhament der Aranés, Josèp Loís Sans ath delà de familiars de Manuèl de Miguel, qui segontes eth madeish an estat es qu'an posat entà que s'embarquésse en aguest projecte.

Ath delà d'aguest trabalh de Manuèl de Miguel, era colleccion Solei d'Autan a publicat dus auti libres. Eth primèr "Era Val d'Aran" de Juli Soler i Santaló. Est'an passat tanben gessie ath mercat era òbra de Joan Carles Riera Socasau: "Era Sanitat ena Val d'Aran".

Manuèl de Miguel presentaue eth sòn libre dimèrcles en Betren

SILVIA PUERTOLAS

Carona enjós

Carta europea: una signatura mas simbolica

David Grosclaude
LESCAR

Lo primèr ministre, Lionel Jospin, anonciava en un comunicat que la França aviá signat oficialament 39 articles de 98 contenguts dins lo tèxte del Conselh de l'Euròpa. Lionel Jospin explica qu'a signat los articles en foncion de "lors condicions practicas de mesa en òbra d'una part e de lor compatibilitat amb las règlas e principis de valor constitucionala d'una altra part".

La ratificacion d'aquela Carta se deu far en l'an 2000 segon las informacions publicadas pel primèr ministre. Es aquela ratificacion que permetrà de dire quinas lengas son concernidas e quins articles seràn retenguts definitivament. Ne cal al mens 35, donc quatre d'aqueles que son signats pòdon èstre abandonats al moment de la ratificacion.

Conselh constitucional

Lo president de la Republica Jacques Chirac anonciava de son costat qu'aviá decidit de demandar al Conselh Constitucional d'estudiar la conformitat de la Carta europea amb la constitucion francesa. Aque-la demanda es teoricament logica pr'amor la Carta, se deu

èstre ratificada, a d'èstre conforma a la constitucion.

Mas benlèu trobam aquí un problèma politic. Dison que Jacques Chirac aurí volgut que lo tèxte fogués pas signat abans las eleccions europeas del mes de junh mas aprèp. La decision de far exa-

minar lo tèxte pel Conselh Constitucional seriá donc una responsa a la decision de Lionel Jospin que pòt èstre interpretada coma un pauc electoralista.

Senhalem çaquela que Jacques Chirac en 1996 declarèt en Bretanha qu'era pas contra la signatura d'aquela Carta. Aprèp aquela declaracion presidenciala lo govèrn d'Alain Juppé demandèt un estudi al Conselh d'Estat que diguèt que

globalament la Carta èra contrària a l'article 2 de la constitucion que ditz: "La lenga de la Republica es lo francés". Puèi avèm un estudi fait per un jurista a la demanda de Lionel Jospin que foguèt publicat l'an passat. Aquel estudi fa una lista dels 52 articles que se pòdon signar sense modificacion constitucionala. Son donc doas posicions un pauc contradictòrias e òm veirà çò que ditz lo Conselh.

Se dona un avis favorable, la ratificacion se poirà far, quitament se caldrà encara passar l'obstacle politic qu'es lo vòte pel Parlament de la lei de ratificacion. Se lo Conselh jutja que la Carta es contrària a la constitucion i aurà doas solucions. Siá una iniciativa es presa per la modificar, e donc i aurà una batalha a l'entorn de l'article 2, siá l'argument es utilizat per ratificar pas la Carta.

Reaccions

Lo president del conselh regional de Bretanha, Josselin de Rohan, amic del president de la Republica explica que lo fait de sasir lo Conselh Constitucional es normal e que permetrà d'evitar problèmas que se poirián pausar. Lo president breton pensa tanben qu'es una faison d'empachar los deputats e senadors que son contra la Carta de far la demarcha. A drete e a l'esquèrra uns parlamentaris parlavan de sasir lo Conselh Constitucional. Suffís

de 60 deputats e senadors per portar lo tèxte sul burèu de la juridiccion mager.

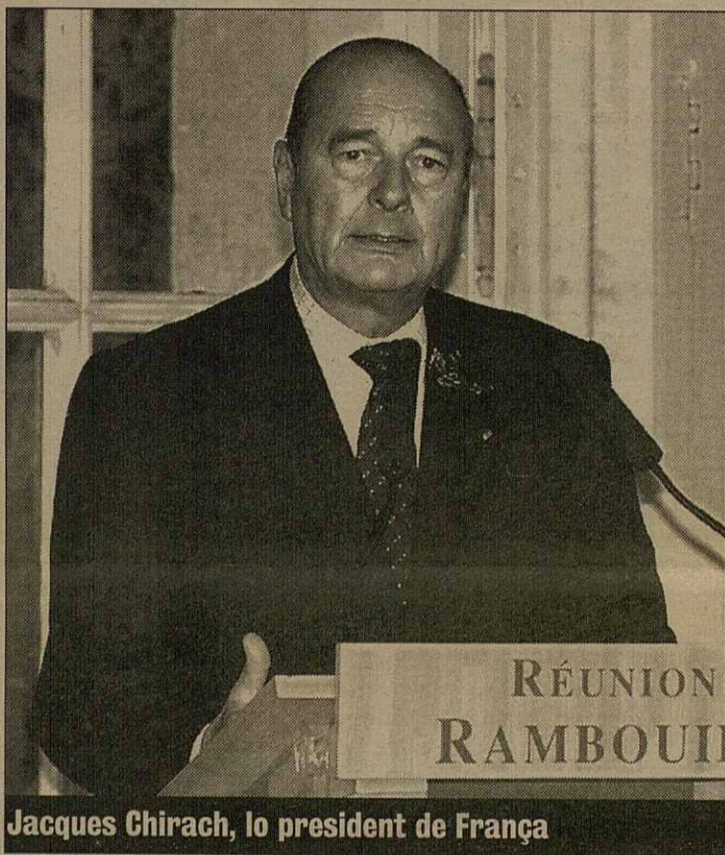
En Aquitània es lo vice-president del conselh regional que se felicita de la signatura. "D'aqueth punt de vista lo sègle s'acaba mièlher que començè per los occitans e los bascos", ditz René Ricarrère

Kofi Yamgnane, president del grop parlamentari sus las lengas regionalas e deputat de Bretanha s'es felicitat de la signatura de la Carta europea. Pensa qu'es una primèra etapa e que cal ara obtenir mesuras concrètas e la ratificacion del tèxte. Lo deputat breton estima tanben que seriá illusòri de pensar que l'article 2 de la constitucion pogués èstre modificat.

Lo Sindicat Occitan de l'Education pensa que se n'anava temps que la França signésse la Carta. Lo SOE regreta que la ratificacion siá pas prevista abans l'an 2000 e pensa que l'article 2 deu èstre modificat se l'òm vòl pas que i aja contradiccions.

Lo Partit Occitan pensa que la signatura es l'abotiment de la pression feita dempuèi meses pels que promòvon las lengas ditas regionalas. Mas pel POC es pas qu'una etapa. Lo POC pensa que i a una relacion entre la signatura e las eleccions qu'arriban e que cal pas daissar de far pression.

Enfin, coma èra previst la signatura es estada davantaja da per una declaracion preliminar que ditz que la França signa lo tèxte europèu mas reconeis pas per aquò l'existéncia e los drets de comunitats pr'amor la Republica reconeis solament los individus.

Jacques Chirac, lo president de França

L'Universitat Autònoma de Barcelona seguida de la tradicion dels tres darrièrs ans organiza durant la tresena setmana del mes de mai de jornadas occitanas. L'Arxiu Occità en collaboracion amb divèrsas institucions catalanas e occitanas a convocat de personalitats academias, politicas e institucionals a fin qu'expausen e parlen de sos projectes, de sas activitats devèrs Occitània e l'occitan.

Coma las autras annadas i aurà una jornada consagrada a la Val d'Aran que nos i presentarà lo patrimoni arqueologic medieval lo Sénher Xavier Mingorance, Professor e cercaire del romanic aranés. Dins aquesta meteissa session comptarem sus la participacion del Sénher Joan Batalla, Conselhièr de Torisme que nos presentarà los espòrts d'aventura de la Val d'Aran.

I seràn tanben representadas doas de las institucions mai importants per la promocion de l'occitan: el Centre Inter-regional de Desvolopament de l'Occitan (lo CIRDOC) e l'Institut Occitan de Pau. De la primèra aurem de nosautres son director, lo Sénher Denis Mallet que nos pre-

sentarà aqueste centre d'estudis, de recèrca e de promocion de l'occitan e que depend de la Region Lengadòc-Rossilhon e de la mairiá de Besièrs, la ciutat ont se trapa aqueste centre. Lo CIRDOC, qu'abans èra conegut jol nom de CIDO (Centre Internacional de Documentacion Occitana) creat l'an 1975 e qu'a gausit de fòrça prestigi tant pels fons de documents qu'albergava coma per sas publicacions. Aqueste centre entamena una nòva etapa amb l'inauguracion e dobertura al public de la sieuna bastenda nòva lo 26 de junh que ven. Son director nos presentarà aquesta nòva epòca e sos projectes. L'autra institucion es l'Institut Occitan de Pau representat per son secretari: lo Sénher Jordi Fernández Cuadrench. Aquesta institucion edita una publicacion mesadièra ont collaboran, entre d'autres, los intellectuals e estudioses de l'occitan. A mai promòu un servici de publicacions e organiza d'actes, de

corsas e coordona d'activitats culturals e academias dins las regions occitanas.

La tresena Setmana Occitana contindrà una jornada estrictament politica. L'Arxiu Occità s'es prepausat de reunir de representants parlamentaris catalans de totes tendéncias pr'amor qu'expausen lo sieu projecte politic cap a Occitània. L'acte serà coordinat pel Dr. Antoni Reig. A aqueste acte participarà lo Sénher David Grosclaude, lo nòstre vesin de pagina dins aqueste suplement qu'es director d'una de las publicacions periodicas mai importants d'Occitània: *la Setmana*. Aqueste meteís jornalista nos presentarà la premsa occitana dins una conferéncia. Lo lector de l'Arxiu Occità lo professor Claudi Balaguer presentarà son metòde "De còr e d'òc", dirigit a d'estudiants catalanofòns, dins un acte que serà presidit pel director del Servei Idiomes Moderns (SIM) de l'UAB: lo Dr. Joan Melcion.

Tresena setmana occitana

Antoni Rossell

L'Arxiu Occità presentarà tanplan lo primèr numèro de la colleccion "Materials Didactics de suport a la recerca", numèro ont s'editan de comentaris bibliografics sul tèma de las legendas medievals. Nos apondrem a la commemoracion del Xen aniversari de Gerbert d'Orlhac, personatge occitan que jol nom de Silvestre II arribèt al papat de Roma, gràcias a la Professora Imma Ollich de l'Universitat de Vic.

En collaboracion amb l'Ajuntament de Sitges se presentaràn doas exposicions: una de tematica medievala e l'autra d'ambit contemporanèu jol títol de "El so, la paraula i la imatge. Patrimoni i heréncia occitana". Aquesta exposicion se realiza dins l'encastre d'un programa europèu coordinat per l'institucion Cultura dei Mari en collaboracion amb lo Centre d'Estudis Trobadorescos de la vila de Castelló d'Empúries. La part moderna de l'exposicion

es coordinada pel Professor Jaume Figueras, actiu collaboraire d'aquesta seccion e s'i expausan de documents grafics sus las relacions catalanòccitanas. Dins la part medievala presentam la reproduccion fac-simil en color de cançons de trobadors conservadas al manuscrit G de la Biblioteca Ambrosiana de Milan. La "Nit Occitana" de Sitges e la Setmana Occitana de l'Arxiu Occità se tamaràn amb un concèrt de musica tradicionala occitana e de danças gasconas interpretadas pel grop gascon Fin'Amors. Aqueste concèrt se debanarà lo dissabte 22 de mai a dètz oras del ser al Racó de la Calma de Sitges e serà dobert a totòm.

Col·labora l'Arxiu Occità de la UAB

<http://www.uab.es/inst-ESTUDIS-MEDIEVALS/ARXIU-OCCITA/>

Institut d'Estudis Medievals.

Edifici B.

08193 Bellaterra (Barcelona)

Telèfon 93 581 11 44

E-mail

arxiuoccita@blues.uab.es

miralhem-mos

“...coma se secauen aqueri pelhòts...non ac sabi!”

PILAR BARÉS FORGA

Ditz que s'a criat dessus d'un car que carrejaue era husta en ressèc. De mainada auie portat aqueri pelhòts gròssi e longui de lan, e quan ac conde semble que non s'ac acabe de creir, tot just non hè pas guaire temps!

Era, qu'ei era quatau fraia des sèt mainatjons que neisheren a çò de Pricòt en Escunhau, perdec de ben joena a sa mama, e sa papa auec de portar era casa atau coma podec. Mès era, Vicenta Moga, ditz que non cambiarie era sua joenessa per arren.

De ben petita, en tot calcular qu'auie ua dotzea d'ans, vedec coma quedèc eth pòble de Casarilh en auer baishat eth povin des deth monte. Aguest ei un airegàs fòrt que se lheue de tèrra e ac arrossègue en tot que baishe ua lits. Vicenta lo descriu coma “un tornado de nhèu que hè coma ua espirau”. Rebrembe coma quedèc eth pòble: “Era casa des deth Bèth quedèc perbocada de nhèu e er arriu caperat ad aquera nautada. Eth uart de çò de Zenòn, era mitat deth corrau e era bòrda de darrèr des de Jaumicho, tot açò demorèc tapat peth povin”. Contunhe en tot díder: “Jo ja lo è vist a baishar dus o tres còps. Mès vedé-lo baishar coma aqueth viatge, non lo auia vist jamès”.

Damb un “non me demanes ce quin an siguec” mos explique un aute efècte caprichós dera natura: “I aguec ua centelha que queigues en miei d'un grop d'ègues. Era mitat deth grop queigueren e s'espallèren e, es autes, se sauvèren. Ère entara vesilha de sant Jaime que s'auciren ena montanha de Bagergue, ena montanha de Parros, anant tà Beret. Siguec ua ruïna entà Escunhau molt grana. E resulte, qu'er an abantes entara vesilha de St. Jaime s'auie trabalhat, pr'amor que s'auie per costum non trabalhar. Alavetz, se didie que mos auien castigat e, a nosates, es mainades mos anèc ben perque mos deishèren celebrar eth sant Jaime”.

“Per aguest temps, en Escunhau, quan hègem ua hèsta, non ère coma ara. I auïem d'anar es gojats e gojates, e se i quedaue ua persona grana. En casa nòsta se i quedaue o papa o Rita es de Janson. Non mos deishauen solets jamès, e enquias dotze o era ua hègem hèsta. Normauments la hègem en casa nòsta”.

A çò de Pricòt auien arribat a auer

Es joeni d'Escunhau e Casarilh ena hèsta deth Santet er an 1955

enquia quaranta oelhes, cinc crabes e dètz crabòts. Tanben auien arribat as sèt vaques e boni shivaus. En pòble d'Escunhau entà auer shivaus e oelhes depenie dera granor dera bòrda. As de Tomalet madeish, as de Blasi, as de Pejoan, e as de Janson, i auie fòrça cauales e shivaus. “Totun, lèu toti en Escunhau deuïem d'auer ua vintia de oelhes. Es crabòts, quan n'auciem un, lo partiem en quate tròci e mo'lo deishàuem d'ua casa damb era auta. Atau, aué l'auciem nosati, deman l'aucien eri. Mos metiem d'acòrd e, auïem tostemp era carn fresca. Per aquerò te pòden díder qu'en Escunhau gana non se n'auie passat jamès”.

“Es oelhes de Casarilh e Escunhau se barreïen en pònt d'Escunhau. Aquiu les metien ena pleta des oelhes e anauen entath solan ena primauera. Alavetz, quan i èren totes, eth pastor se n'anaue a hè-les tier compde. Ath ser les baishaue, e nosates les anàuem a trigar aqui. Cada dia baishauen e pujauen; se te descuedaues per quauarren e non i anaues, es oelhes ja sabien tà on auien d'anar. Entà sant Antòni -qu'ei en mes de junh-, les chulhauen e les portauen entara montanha de Casarilh e Escunhau. E dejà

tornauen a baishar ena tardor entara fira. E dempús s'eth temps ère bon anauen un aute viatge entath solan enquia arribar era nhèu”.

Deth pastor, qu'ère logat peth pòble, rebrembe que l'agarrauen entà Tots Sants e lo pagauen quan acabaue era faena. E qu'entà Santa Gueta, eth pastor passaue pes cases e li dauen ueus, un tròç de tocino, eca. Portaue un tròç de hèr, coma ua bara a on era gent i penjaue es tròci de tocino e de lard. Aguest hèr ère er ast des pastors de Santa Gueta.

En tot tornar damb es oelhes, Vicenta ditz que: “un viatge choldades es oelhes, metiem era lan a estobar en aigua e l'anàuem a lauar en arriu. La calie picar e dempús la hègem a secar aqui on podies, perque en Escunhau eth solei non i tòque guaire. Pendent aguesti tres dies non vedies sonque as hemnes que passauen tà lauar era lan. E entath mes de junh, abantes de Sant Pèrre, les vedies a trèir es placards des hièstres e es contravents entà anà-les a lauar ena hònt. Ère ua tradicion en Escunhau.

Un viatge lauada e shuta era lan, te hèges es matalassi e la portaues entara fabrica entà hèr tricòts. A nosates mos hègen es pelhòts de lan. Imagina-te quan mos anàuem a divertir ena nhèu coma se secauen... Non ac sabi!

Ena fabrica la cardauen, hègen coma ues bòles e l'auies de ganchar e hilà-la enquia auer un hiuet ben fin que dempús se retorcie. Un viatge retorçada ja hèges es tricòts. I auie lan blanca e marrona. Se la volièm marrona e blanca destejada la barreïuem tant de blanc e tant de marron; e se la volièm grisa, te calie mèter mès blanc que marron”. Eth prètz dera lan anaue a pesseta eth quilò de lan. Mès ena fabrica coma paga se quedaue un tant de lan, qu'ara Vicenta non

rebrembe.

Totun, contunhe explicant: “Jo m'è criat en un ressèc ath dessus deth car. Praube Enrique!... mos rossegauè en car. Ère de besonh era husta entà poder hèr òbres enes cases e enes palhèrs. Alavetz que campauen era lua entà bracar es arbes, entara lua de Nadau quan era saba ère mòrta e en dies d'umitat. Eth vesinau esbaussaue es socs pera tragia e tanben aprofitaue es comes de Badèths, de Mieidia e deth part d'Arto. Arrossegauè era husta damb es bòs, vaques e shivaus. Arribaue en ressèc e calie pelar es socs e ressegà-les entà trè-ne taulons. Nosati, eth ressèc, qu'anaue damb 18 shivaus, l'aguèrem enquiath 48”.

Ditz Vicenta: “Era romeria ja non ei com ère. Abantes gessièm dera glèisa d'Escunhau damb era bandèra enquia-pleta. Ena còsta dishàuem era bandèra e, mo'n anàuem toti en procesion enquia naut. Pujàuem a pè o damb shivaus... Enes Estanhos mos arturàuem entà minjar un shinhau de chocolate e béuer anís. Un viatge arribadi naut, i auie missa e fòrça gent pujaue entath lac. Alavetz, anaues a veir ath pastor, que te daue aquera lèit damb sau, qu'ère plan bona! Dempús entà dinar, era gent s'amassaue en corròps. Nosati anàuem damb es de Casarilh, e damb es de Oerlhada, es de Mateu, es de Pejoan, es de Jaumicho, es de Janson. Totun, eth dia abantes ja te meties d'acòrd entà pujar ua pèrna o eth minjar que calesse, e era còca de Sant Pèrre. E dempús, en baishar, vrespalhàuem enes Estanhos. Tocauen es campanes a bando enquia arribar ena còsta, a on tornaues a enganchar era bandèra e tornar entà casa”. Mès qu'es causes càmbien e Vicenta se planh en tot díder: “Eth darrèr viatge, i pugè en coche e non coneishia per on passaua”.

La Setmana

B. p. 86 — 64230 LESCAR

Telefòne : 05 59 68 66 79

Telecopia : 05 59 68 67 17

Setmanèr occitan d'informacions publicat per la
S. C. O. P. — S. A. R. L. VISTEDIT
Las Campanhas 64150 SEUVALADA

Director de la publicacion : David Grosclaude